

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések előfizetési pénzei küldendők.

Az önálló vámterület.

A kiegyezés és a kvótakérdés dominálja a politikai helyzetet, sürü alkalmat nyújtva a közvélemény megnyilatkozására a sajtó útján. A nemzeti párt egyik vezérembere egy kötetet írt a kvótáról, persze a saját pártpolitikája szempontjából téve ezt a kérdést tanulmánya tárgyává. A kormány szintén egy testes kötetet dobott oda az érdekelteknek az önálló magyar vámterületről. Ebben a kötetben az önálló vámterület életbeléptetése esetén alkalmazandó magyar autonóm vámtarifára vonatkozó adatok vannak közreboesájtva. Ez tulajdonképpen egy előkészített törvényjavaslat az önálló vámterületről és az autonóm vámtarifáról. Ezen javaslat felett most július 14-én szaktanácskozmány lesz és véglegesen elő fogják készíteni az önálló vámterületre vonatkozó javaslatot, melyet mindjárt be is fognak nyújtani, mielőtt meggyőződnek arról, hogy Ausztriával a vámszövetség ez időszertint létre nem jöhet.

Ennek a javaslatnak és mostani publikációjának története ismeretes. A múlt télen, mikor a vámprovizóriumot tárgyalták, a szélső balpárt, mely nem pusztán gazdasági, de pártpolitikai kérdést lát a dologban, arra sarkalta a kormányt, hogy az önálló vámterületet mindjárt egy csapásra léptesse életbe, a mérsékeltbb és higadtbb többség megelégedett azzal, hogy egyelőre csak a kormány állíttassa össze

a magyar autonóm vámtarifa megalkotásához szükséges adatokat, dolgozzon ki ez irányban javaslatot és affelelt hívjon össze tanácskozást. Ezt a kormány az általa elfogadott határozati javaslat értelmében most teljesítette és ebből a rendkívüli becses, hasznos és tanulságos munkálattól láthatjuk, hogy csakugyan a többségnek volt igaza, mert azt az önálló vámterületet fontos gazdasági érdekeink súlyos sérelme nélkül csak úgy hebehurgyán, máról-holnapra életbeléptetni lehetetlen.

A szélső balpárt tehát, ha követelését keresztül tudta volna vinni, most május elsejével, mikorra követelte az önálló vámterület kéréselhetetlen életbeléptetését, a legkegyetlenebb vámbáborút zuditotta volna reánk, melynek gazdaságilag káros voltát nyöghetnénk jó darabig. Ide visz a pártfanatizmus, mely a helyes utat csak azért a csekély pillanatnyi sikerért képes elhagyni, mely látszólag általános politikai elveinek egy kis töredékes része megvalósítását jelentené. A józan ész azt parancsolja, hogy a vám- és kereskedelmi ügyeknél maradjunk meg a gazdasági szempontoknál. Ezek mellett mérlegeljük a viszonyokat. Legyen ez gazdasági politikai kérdés. Ne legyen általános, közjogi sarkétel és pártpolitikai dogma. Még a függetlenségi elvi szempontokkal sem lehetne igazolni ennek az álláspontnak merevségét. Mert az ország gazdasági érdeke valóság, a melyet mindenki megérez

és nem tetszetős, csillogó frázis. Az előadói tervezet az önálló vámterület alapján áll, de számot vet a mostani tényleges állapottal és az átmeneti korszak követelményeivel. Miért is alakra és beosztásra nézve a mostani osztrák-magyar vámtarifát követi. Hisz tudjuk, hogy a külállamokkal való kereskedelmi és vámszerződéseink 1903-ig érvényesek és ezek az önálló vámterület esetén is irányadók lesznek. De a vámkezelés átalakítása és egy új rendszer behozatala sem történhetik egy pillanat alatt. Ne felejtjük továbbá azt sem, hogy kereskedelmi szakköreink ezt a mostani osztrák-magyar általános vámtarifát a mi gazdasági és kereskedelmi érdekeinkre nézve igen jónak tartják. Harmincz esztendő alatt a mi forgalmi és kereskedelmi viszonyaink teljesen ehhez idomultak, mintegy hozzá szoktunk ehhez a vámtarifához.

De elvileg nem is térhetünk el ettől ezután sem; ugyanis a mostani vámtarifának az volt a feladata, hogy egyrészt védje a magyar nyerstermelést, másrészt pedig a fejlődő ipart. Nos, hát nekünk most épen ezen a kettős alapon kell védeni nyerstermelési, de egyszersmind ipari érdekeinket is. A mostani vámtételektől tehát valami messzire nem kalandozhatunk el. Aztán gondoskodni kell Ausztriával való gazdasági viszonyaink rendezéséről is. A mi nyersterményeinknek legközelebbi piaca mindenestre Ausztria marad ezután is. Valamint a közös vám-

TÁRGYA.

Furesa asszony.

Írta: VERNER JENŐ.

A vonat egyhangú zakatolásával haladt az állomásra. Az utasok nagyrészt elnyomta az álmatlanság szendere, lepihentek oda, a hová lehetett. Többen fennvirrasztottak s beszéltek mindenről: időről, leányról, néppártról össze-vissza.

Én egy sarokban valami új novellát olvastam. Ha beleuntam, letettem, aztán hallgattam a kissé bosszantó, ingerlő s egyhangú horkolásokat. Egy állomáson beszállott egy ötven évesnek látszó, borotvált arcú ur. Mellém telepedett. Az utasoknál meg van az a különben illetlen szokás, hogy az utasok kérdegetődnének, ki hova utazik. Én is illetlenkedtem:

— Hová méltóztatik utazni?

— Én, uram?

— Igen.

— Utazom, de magam sem tudom hová.

Nekem úgy tetszett, mintha e kijelentésben valami szomorú volna. Olyan nagy boldogtalanságról beszélnek a szemek, hogy az ismeretlen utast meg-

sajnáltam. Kérdeztem tovább, bár nem tudtam, ezé-
hoz vezetnek-e kérdéseim, megtudom-e tőle titkát.

— Ugy-e bár unatkozik otthon?

Fürdőre megy, a hol ilyenkor olyan szép az élet. Szép vidék, kellemes levegő, jó ezigány, naiv asszony tudja ilyenkor az embert feléleszteni. A sok fürdőből azt sem tudja az ember, melyiket válassza; bizonyára uraságod is azért nem határozott még abban, hogy hová is kellene menni.

Határoztam már és fáj nekem, hogy határoztam, hogy határoznom kellett.

— Nem értem.

— Meg fog érteni. Ön fiatal ember, én sem vagyok öreg, de az asszony és a csapások tettek ilyen öreg arcúnak. Minden esetre korosabb vagyok mint ön, több a tapasztalatom; lehet, hogy a beszéd, melyet most elmondok, hatással lesz önre s hasznát veszi.

Megköszöntem szívességet.

— Ne köszönje. Nincs abban köszönet.

— Ezelőtt tizenöt évvel roppant kedvezett a szerencse. Itt a vidéken előkelő állásom volt. Mint fiatal ember megfordultam a társaságokban s egy helyen megismertem egy kedves arcú leányt. Hogy elől kezdjem, haja fekete volt, mely rendesen illet fejére, göndör fürtjei fehér nyakára. Eper ajka minduntalan mosolyra nyílt, mely biztatott, elkomorított engemet. Vére olyan volt, mint a mi a fiatal embereknek tetszik: tüzes; fekete szemében valami

esodás sugár ragyogott, mely megvilágította szívem világát. Egy szavában benne volt egy tulvilági élet boldogsága s higgye el uram, akkoriban egy szaváért oda adtam volna az éget, s minden menyországot.

A szeretet mindig szeretetet vonz; ezt úgy hittem. Hitttem hogy ő is szeret. Tudja, bátor vagyok s bátorságommal, állásommal rövid idő alatt célomhoz értem; megkaptam a leányt feleségül.

Hiányos állítás a poéták dala a házasságról. Nem tudják igazán leírni. Lehet, hogy érezni tudják, én is úgy voltam.

Éreztem, hogy boldog vagyok, éreztem, hogy a házasság élet, melyben a férfi szelleme együtt halad a nővel, nem cserélhető fel semmivel a világon. Ha lefesteni tudnám azt az életet, akkor fogalma lehetne boldogságomról.

Volt feleségem, a ki akaratomat respektálta és édes megelégedéssel fogadta parancsomat. Én megtettem neki mindent szóval mi éltünk egymásért.

De nézze csak fiatal ember, szólt az ismeretlen utitárs, odakünn hogy esik az eső. Az imént még szép volt az idő, most kanyargó port ver fel a szél, zivatar lesz tönkre teszi a pompázó virágokat. Erről jut eszembe, hogy ilyen volt az én életem is. Boldog voltam. Éltem folyását egy zivatar zuzta szét. Olyan zivatar volt ez, melyet idő nem gyógyított meg soha s nem is gyógyít meg itt az életben. Az

terület mellett a két állam lakossága számomra olyan gazdasági és kereskedelmi összeköttetésbe jutott, melyet mindkét fél kára nélkül most egy hirtelen csapással elvágni úgy sem lehet.

Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a mi fejlődő iparunkat Ausztria fejlettebb iparával szemben a vámon is megvédelmezzük. Persze Ausztriának is meglesz ezután a korlátlan önálló joga ipari érdekeinek, minél hathatósabb védelmére. De azért se nem akarjuk, de nem is gondolunk arra, hogy Ausztriával vámháboruba keveredjünk, sőt ezt határozottan kerüljük, a meddig lehet.

Feltűnik az önálló vámtarifában a bevételek fokozására irányuló törekvés. Ezt az ellenzéki lapok mindenféle okokkal iparkodnak kimagyarázni. Ezek között van az is, hogy a hadügyi kormányzatnak lenne erre a bevétel fokozásra nagy szüksége, mivel a vámbevétel természetesen ezután is a közös kiadások fedezésére fordítatik elő sorban. A hadügyi kormány pedig a béke létszámot fel akarja emelni, nagyon természetes tehát, hogy fedezetről is kell gondoskodni eleve és ezt a vámbevételeknél akarja elérni. Mi azt hisszük, hogy ez a következtetés kombináció, annak az immár megegyezett hírnök akar kiegészítője lenni, hogy ugyanis a béke létszámot tetemesen fel akarják emelni. De ez nem bizonyult igaznak, nem lesz igaz a hozzá fűzött vámbevételi kombináció sem. El kell ismernünk, hogy ez a vámtarifajavaslat nagy gond, böles körülménnyel készült. Ami kifogásolni való van rajta, azt majd a szaktanácsokmány előre láthatólag meg is igazítja. Így tehát nem leszünk készületlenek arra az eshetőségre, ha az önálló vámterület alapjára kell helyezkednünk. Bár addig is mindent meg fognak kísérteni, hogy az osztrák-magyar vámszövetség az illetékes tényezők hozzájárulásával alkotmányos úton létrejöjjön. De nem rajtunk fog mulani, ha ezzel a törekvésünkkel célt nem érünk.

fáj nekem, hogy boldogságomból csak egy felvonást játszottam, az ifjú korát; a második felvonást kifüggyelte egy eszűtő; a harmadikat pedig leltem vihára teszi tönkre. Ugy történt, hogy a városban gazdag külföldi utazók érkeztek. Volt köztük egy francia, a kit nőm megszeretett és aki nőmet megszóktatott. Menekülnöm kellett a városból, mert a közönség élesen bírálta meg azt a kit én szerettem; aztán meg én nem is tudtam elfeledni.

Elképzelhet, mit éreztem én akkor.

Többször írtam neki, ő hallgatag volt. Már-már feledni kezdtem őt, midőn most egy hazai lap rövid híreiben azt olvastam, hogy nőm és leányom ki most 18 éves, a nyomorral küzdenek, mert szélhámos urát sikkasztásért becsúkták, s hogy ez az asszony Magyarországra menekült, mint a ki részt vett a sikkasztásban.

Azt hiszem megtalálom őket, vénségemre megbocsátok neki. Ezt mondta el. A beszéd kissé meghatott. A legközelebbi állomásnál kiszálltam, ő tovább ment.

Gyakran elgondolkozom, vajon milyen lesz a 18 éves leány, azt mondják: „az alma nem messze esik a fájától.”

Az osztrákok ugyanis ennek az önálló vámterületről szóló törvényjavaslatnak közvételét presszióknak tekintik velük szemben. Az mondják, hogy ez a magyarok részéről fenyegetés az önálló vámterülettel. Hát, ha félnek ettől az önálló vámterületre nézve, a melyeket mi elfogadni nem tudunk, hanem az igazság és méltanyosság alapján állva, kössük meg újból a közös vámszövetséget. Ezt mi is akarjuk. Az osztrák sajtóban hangoztatott azt a megjegyzést azonban, hogy ez a közvétel azt jelenti, hogy a vámügyi és a kvóta ügyben most már junktimról szó sem lehet, magunk részéről is helyeseljük. De mi ezt kezdettől fogva hirdettük, mert a doleg természete mutatja, hogy a kvótakérdést el kell különböztetni a vám és kereskedelmi ügyektől és még rekompenzáció szempontjából sem szabad a kettőt összehozni. Mi nem tehetünk arról, hogy az osztrákok nehézkessé telt fogását ily későn lehetett felvilágosítani. De talán még sem egészen későn.

Székely fiuk érdekében.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a következő átiratot küldötte megnyek főispánjához:

Nagyméltóságú Potsa József valóságos b. titkos tanácsos, főispán urnak.

Sepsi-Szt.-György.

Az őszi elhelyezés alkalmára jelentkező székely fiuk kimutatására van szerencsénk. Alatt 4 év úrlapot küldeni, tisztelettel kérve Nagyméltóságodat, hogy az ipari és kereskedői pályákra önként jelentkező alkalmas székely fiuk összeírása érdekében a mozgalmat már most megindítani s az elhelyezésre jelentkezett fiuk kimutatását ez évi augusztus hó 10-ig a kamarához elküldeni méltóztatassék.

Tájékoztásul tisztelettel megjegyezzük, hogy miután a Nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur ez évre kevesebb segélyt bocsátott rendelkezésünkre, mint tavaly, az őszi elhelyezés alkalmával csak korlátozott számban oszthatunk be fiukat. De korlátoznunk kell az elhelyezések számát egyéb okokból is. Eddig ugyanis gyakran előfordult, hogy a 12-ik életévüket alig betöltött fiukat is elhelyeztünk, kiknek nagyrésze testi fejletlensége miatt nem vált be. Ugyancsak nem egyszer esett meg, hogy odahaza szerzett, vagy öröklött betegségben szenvedő fiukat is szállítottunk, kiket időközben eredménytelen gyógykezelés után nagy költséggel haza kellett vitetnünk. Számosan vannak olyanok is ezek között, kik ágyba vizelnek, s e miatt nehezen vagy egyáltalán nem is tűrik őket. — Rosz nevelésű és támogatásra érdemtelen gyermekek is kerülnek az elhelyezett társaságába, kik visszavádnak a tanulástól és a folytonos munkától, a legképtelenebb ürügyek alatt szabadulni kívánnak. Ezeket szívesen engedjük haza, míg azonban önkéntesen megszöknek, vagy az illetékes ipartestület által a kamara költségére hazaküldetnek, rendszert felállítják békésen tanuló és megelégedett tanonczársaiaként. Az ilyen szökevény utitársul nem egyszer magával viszi egyik-másik jóra való társát is, a szülők nagy bánatára.

Viszont a szülők is tájékozatlanságuk s nem egyszer bizalmatlanságuk miatt sok kellemetlenséget okoznak. Akadnak közöttük olyanok, kik a helyett, hogy jó magaviseletre intenék fiaikat, rosz tanácsokat adnak s minden kigondolható ürügyek alatt haza csalogatják. Némelyik fiu ezek közül okosabban gondolkodik, mint a szülők s nem hajt azok szavára, mert felfogja, hogy új helyzete jobb, mint otthon s hogy itt jövője van, de többen hajtának a tudatlan szülők szavára s e miatt a székely fiukért erkölcsi felelősséget vállaló kamarának, valamint a helyi ipartestületeknek és felügyelő gondnokoknak gyakran meggyűl a bajuk.

Ezen körülmények fölfejtése mellett bátorokunk Nagyméltóságodat tisztelettel kérni, miszerint figyelmeztetni sziveskedjék:

1. A járási főszolgabíróságokat és községi megbízott közegeket, hogy csak olyan fiukat hozzanak ajánlatba:

- a) kik 13-ik életévüket betöltötték és 16-ik életévüket meg nem haladták;
- b) legalább 4 elemi osztályt végeztek;
- c) épek és egészségesek, otthon szerzett vagy öröklött betegségben (félézség, sérvés, gümőkór, gyomorhaj, reuma, hidegrázás stb.) nem szenvednek;
- d) jó magaviseletűek és megbízhatóságuk ismeretes, s végül:
- e) kikért a szülők és gyámok is felelősséget vállalnak.

2. A járási és körörmosokat szintén figyelmeztetni kérjük, hogy az ipari és kereskedői pályákra lépő és náluk orvosi bizonyítványok kiállítását végett jelentkező fiukat gondosan megvizsgálják és ha azok szerzett vagy öröklött betegségben szenvednek, ezt a részükre kiállítandó orvosi bizonyítványban említsék fel.

A mennyiben pedig a kamara korlátozni fogja az elhelyezések számát, egyidejűleg törekedni fog jövőben, hogy az alkalmasnak talált és beosztott fiuk lehetőleg valamenyen jobb mesterségre és jobb helyeken nyerjenek elhelyezést.

Fogadja Nagyméltóságod tiszteletünk nyilvánítását.

Maros-Vásárhelyt, 1898. június hó 25-én.

TAUSZIK B. HUGÓ s. k.,
kir. tanácsos, elnök.

Sz. SZAKÁCS PÉTER s. k.,
titkár.

Pályázat.

Az algyógyi m. kir. állami Gróf Kun Koesárd székely földmives iskola — E. M. K. E. alapítás — igazgatósága 15 ingyenes és 7 mérsékelt fizetéses helyre, melyek f. évi október 1-én töltetnek be, ezennel pályázatot hirdet.

Az iskola célja: 2 éves tanfolyam alatt a befogadott ifjakat a mezőgazdaság minden ágában gyakorlatilag kiképezni, hogy a kilépő tanulók saját kis gazdaságuk okserű kezelésére képesek vagy nagyobb birtokban a munkák felügyelésére, vezetésére, mint bőségszázad, munkavezetők alkalmazhatók legyenek.

Pályázat feltételei a következők:

1. Az ingyenes helyekre kizárólag csak székely eredetű földmives ifjak vétetnek fel. Az ezen helyre befogadott tanulók a teljes ingyenes oktatáson kívül, díjtalanul nyernek: élelmezést, lakást butorral és ágyruhával, fűtést, világítást, mosást, betegség esetén orvoslást, oktatáshoz szükséges tan- kerti és gazdasági eszközöket. Kap minden növendék ruházatra évenként 15 forintot és szorgalmához képest 15 forint munkabérré is számíthat.

2. A 7 mérsékelt fizetéses helyre pályázhat bármely magyar honpolgár. Ezek minden hó 1-én élelmezésükre 9 frtot fizetnek az iskola igazgatóságánál. A fizetéses helyekre befogadottak csupán élelmezésben részesülnek; lakásról, fűtésről, világításról stb. saját költségükön tartoznak gondoskodni. Egyebekben a belakó tanulókkal egyenlő kötelezettség alatt állanak.

3. Mind az ingyenes, mind pedig a bejáró fizetéses helyekre csak oly a földmives osztályhoz tartozó ifjak vétetnek fel, a kik a 17 évet betöltötték és mezői munkák végzésére ép, erős, egészséges testalkattal bírnak, mit orvosilag tartoznak igazolni. A kik katonakötelezettségüknek elegendő tettek vagy a m. kir. honvédséghez soroztattak be, vagy hadmentességet nyertek, a felvételnél előnyben részesülnek.

Folyamodványok f. évi augusztus 31-ig Algyógyra (Hunyadvármegye, posta helyben) a földmives iskola igazgatóságához nyújtandók be.

Folyamodványok következőleg szerelendők fel:

- a) Keresztlevél.
- b) Iskolai bizonyítvány, hogy az illető írni, olvasni tud.

c) Pályázó vagyoni állapotáról szóló hiteles bizonyítvány; vagyontalanság esetén szegénységi bizonyítvány.

d) Illetőségi bizonyítvány.

e) Orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó egészséges és mezőgazdasági munkát elbíró testalkatu, trachomában vagy fertőző betegségben nem szenved, védőhímlővel sikeresen újraoltatott, vagy hogy a legutóbbi 5 év alatt valóságos hímlőt állott ki, esetleg, hogy a törvény értelmében fel van mentve a beoltás kötelezettsége alól. (A védőhímlő vonatkozó bizonyítvány hiányában a növendéket belépésekor az intézet orvosa újra beoltja.)

f) Erkölcsei bizonyítvány, s ha az illető 3 korszályt kiszolgált katoná, a katonai igazolvány is.

g) Kiskorúság esetén szülei avagy gyámi engedélyről szóló nyilatkozat, hogy az illető az iskolába beléphet.

h) Feleséges növendék, ha feleségét, illetve gyermekeit Algyógyra hozza, ki kell mutatnia, hogy mi módon tudja felesége fentartani magát.

A felvett tanulók kötelezetnek arra, hogy ruházataikban a székely népviselethez alkalmazkodnak, melyből belépésük alkalmával egy ünnepi és egy hétköznapi ruhával, 2 pár fehérneművel, 2 pár lebbelivel, 2 kötényvel és 2 törülközővel kell bírniok. Az iméntiből hiányzó fehérnemű-, vagy öltözködarabokat az igazgató a szobába helyezkedés előtt a befogadottal beszereztesíti, esetleg későbbi munka-keresményének terhére előlegül bevásárolja.

A felvett és belépő növendék kötelezi magát, hogy tisztességtudó, szófogadó, szorgalmas lesz, kötelességének mindenkor megfelelni, a tanfolyamot teljesen kitölteni, mit ha elmulasztana, azaz, ha engedély nélkül előbb távoznék, köteles a reá addig az iskola fordított költségeket pontosan akár egyszerre, akár az iskola igazgatósága által engedélyezett részletekben visszafizetni.

Közhírré tétetik egyszersmind, hogy az erdélyi résznek oly vármegyéi, melyek alapítványi helyül 150 frt. fizetésre kötelezik magukat, ez alapítványra egy megfelelő koru, olvasni és írni tudó növendéket küldhetnek, a ki szintén a jelzett oktatásban és ellátásban részesül.

Algyógyon, 1898. évi június 26-án.

GÁSPÁR JÓZSEF,
igazgató.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Alig mutatja meg az ég az ő derült ábrázatát, már is elborul. Felhők jönnek, felhők mennek, majd bőséges eső, majd meghűvös légáramlatot hozván magukkal, de a szép meleg derűs nyári napok egyre kösnek. A nyár másodrendű kritikus napja Margit is esővel s nehéz felhőkkel köszöntött be s ha a néphit nem esal, ez ismét újabb esőket jelent, mire pedig ezuttal épen semmi szükség nincs.

— **Színészet.** Csóka Sándor színtársulata bevégezte Kézdi-Vásárhelyi működését s átment Kovásznára. Mi a távozásról csak szépet és jót mondhatunk s az egész közönség véleményét fejezzük ki, midőn azt mondjuk, hogy ez a legjobb társulat mindazok között, melyek Kézdivásárhelyt valaha megfordultak. Csóka Sándor urnak is kevés panasz lehet közönségünk ellen, mert a kedvezőtlen időjárást tekintve véve — az előadások eléggé látogatottak voltak. Mi reméljük, hogy a Csóka Sándor színtársulatát jövő évben is látni fogjuk.

— **Értesítés.** A helybeli Kereskedő-íffak társulatának nyári táncszüvegma, — mely e hó 3-ára s esetleg ugyane hó 10-ére volt tervezve, — a kedvezőtlen időjárás és árvíz kiöntések miatt, a rendezőség határozata folytán, bizonytalan időre elhalasztatott. Mit azon szíves kérés kíséretében hozunk köz tudomásra, hogy mindazok, kik már belépő jegyeiket kiváltották, szíveskedjenek azt megtartani, mivel a multság öketlen meg lesz tartva, s arról kellő időben új értesítést fog kiküldeni a rendezőség.

— **Élet-halál harc** esendörök és vadsertések között. Mihók Péter és Florea György m. kir. esendörök e hó 7-én az oklándi őrsről szolgálatban voltak a zsombori erdőben. A „Fehérkut” ne-

vű helyen portyázás közben mintegy 30 darab vadsertés csordára bukkantak. A vadállatok csoportja együtt legelészett s a mint egyik kis malacot társa megbántotta, összeröfönt az egész csorda és a közelben volt esendörökkel összeütköztek. Valóságos élet-halál harc kezdődött esendörök és vadsertések között. Florea a fegyver szuronyával védte magát, míg Mihók gyorsan előba vette az egyik támadó gönnét s oly ügyesen rálőtt, hogy a golyó a vadállat lapockájába hatolt. Erre a több kan és koczából állott vadsertés csapat meghátrált s a bátor esendörök nagy nehezen megmenekültek a biztosnak hitt haláltól.

— **Uri rablók.** Nyika Nyikuláj fejéregyházi lakost e hó 5-én a Szt.-Keresztúron tartott országos vásár alkalmával két „ur”-nak látszott ember egy félreeső utcába esalta, hol az egyik „ur” egyedül előre ment s a másik pedig Nyikával utána. Az előlmonő pénzest tárczát ejtett el, mit a hátul maradt társa felvett s Nyikát azzal biztatta, hogy erről hallgasson és a tárcza tartalmát majd vele megosztja. Rövid idő múlva a tárczaelejtő „ur” visszafordult s a tárczáját Nyikától kezdte követelni. Nyika mennyire-földre esküdözött, hogy az nála nincs és engedte magát megmozgni. A tárczakövetelő „ur” motozás közben a Nyika derekát övező gyűszűből Nyika 240 frtját is „kimotozta” s társával együtt faképnél hagyták a vizrevitt Nyikát, hogy nyugodtan számlálhassa, mennyit fog kapni a tárcza tartalmából — ingyen... A két jómadarat a székelykeresztúri esendörök egész Segesvárig nyomozta, de persze — eredmény nélkül.

— **Negyedfél évig ládába zárva.** Maurayben, a Manche departement-ben történt az a borzalmas eset, hogy egy Milan nevű házaspár saját gyermekét negyedfél éven át egy ládába zárva tartotta. A szegény gyerek öthónapos kora óta nem hagyta el börtönét, angolkóros lett ezáltal és bár négy éves már, mindössze öt kilót nyom. E hihetelenséget véletlenül fedezték fel, mivel a derék házaspárnak a környéken nem valami jó híre volt. A vizsgálat megindítására a mortuális államügyész Maureybe utazott, de Milan büntetése elől még jókor megszökött.

— **A jégveres áldozataiért.** A jégveres sujtotta gazdákat érdekel a jég ellen biztosító társaságok következő nyilatkozata: A Magyarországon jégbiztosítással foglalkozó részvénytársaságoknak a mai napig közel harminzezer fél jelentett jégkárt, több mint 30 millió forint értékben. A társaságok minden rendelkezésre álló jégkárbecsölt, összesen 350 szakembert, utnak indítottak már, hogy a károkat a lehető legrövidebb idő alatt fölvegyék. Körülbelül 16000 kárfelvétel, az illető felek teljes megelégedésére már megtörtént. Láthatja ebből a t. magyar gazdaközönség, hogy a társaságok kötelességüket a legnagyobb erővel és a legkifogástalanabban teljesítik. Hogy a példátlan sokaságú jégkárok fölvetelével egyszerre, vagy néhány nap alatt elkészülni merőben lehetetlenség, azt minden igazságos ember be fogja ismerni. Minden károsult biztosított fél jégkárát fölveszik, mihelyt lehet, és a mi kárt valóban a jég okozott, azt a társaságok, hiven a biztosítási szerződésben foglalt kötelezettségükhöz, kellő időben meg fogják téríteni. A ki most a társaságok kárbecsölési ellen a feleket fölzigatja s a fölvételeket így akadályozza: maguknak a sujtott gazdáknak tesz kárt. Az aratási munkákat felytasák a gazdák akadálytalanul, ha kárak becsölése még nem is történt volna meg. A kárt a learatott terményben — a biztosítási föltételek szerint — épp úgy megállapítják, mint a lábon állóban.

— **Öngyilkos menyasszony.** Szép, fiatal hölgy koporsóját kísérték ki folyó hó 11-én Nagy-Lévárd poszonymegyei községben a temetőbe. A szép leány Teszák nagy-lévárdi állomás-előjáró sógornője volt, aki jegyben járt egy budapesti vasuti felügyelővel s mint utólag nyilvánosságra jött, öngyilkos lett. Már az egybekelés napja ki is volt tűzve, amikor a szép menyasszony az öngyilkosságra elhatározta magát. Az öngyilkosságot az éjjeli órákban követte el. Szobáját magára zárta, a kulcsot az ablakon kidobta, aztán mérges gombát főzött, amelyből egy tányérral megevezt. Ugy látszik, hogy nem bízott a gomba hatásában, mert a kályhát kőszénnel megrakta, meggyújtotta, a csöveket leszedte és az ablakot beesukta, hogy a szél a szobában maradjon. Végül a nyakára egy törülközőből hurkot

csinált. Reggel az állomásfőnök az egész házban szénszagot érzett. Amint ennek okát kutatta, a nyom sógornője szobájába vezette. Zörgetett az ajtón, de nem kapott választ. Erre a pályőrök hosszú létra segítségével bementek az ablakon a szobába. Itt a boldogtalan fiatal menyasszonyt halva találták. Az asztalon még ott volt a mérgesgomba megfőzött maradványa. Hogy a szerencsétlen ifjú hölgyet mi vihette a végzetes elhatározásra, nem tudják, mert semmiféle iratot sem hagyott hátra. Temetése óriási részvét mellett ment végbe.

— **A „Pillangó”** 20-ik számából következő sikerült „Mementó” ezimű költeményt közöljük.

Mementó.

Gyöngéd, ezélzások, az évnegyed alkalmából.

Ismét elrepült egy évnegyed,
Három hó elrepült mögöt,
Mily pompás, hogy a „Pillangó”
Három hóra csak egy forint!

A „zöldben” gyakran elől,
Az embert a nagy analom,
Nem gondolják, hogy egy forint
Játsza segíthet a bajon.

A vicezek egész garmadát
Szállítjuk portonmentesen
Annak, aki praenumerál
Innen és túl a tengeren.

Szállítjuk napra, ponlosan,
A font díjazása szerint,
Mily pompás, hogy a „Pillangó”
Három hóra csak egy forint.

A „Pillangó” eddig megjelent számai bizonyítják létjogosultságát. Kiadóhivatala Budapesten, VI. Teréz-kört 35 alatt van. Mutatványszámot ingyen küld.

H I R D E T É S E K.

Szám 1091/1898.

Eln.

Árlejtési hirdetmény.

A közdívasárhelyi kir. törvényszék hivatali helyiségeinek fűtésére az 1899-dik évben 146 köbméter, a kir. ügyészség hivatali és fogházhelyiségeinek fűtésére 104. köbméter, a járásbíró-ság hivatali helyiségeinek fűtésére 57 köbméter, — a kovásznai bíró-ság hivatali helyiségeinek fűtésére 89.50 köbméter, — a fogház helyiség fűtésére 26.40 köbméter, — a sepsi-szentgyörgyi kir. járásbíró-ság hivatali helyiségeinek fűtésére 126.10 és a fogház helyiség fűtésére 50.47 köbméter, — a nagyajtai járásbíró-ság helyiségeinek fűtésére 32.04 és a fogház helyiség fűtésére 26.92 köbméter hasogatott, száraz és kemény bükkfa szükségeltetvén, annak beszerzése alulirt törvényszéki elnök irodájában folyó évi július hó 28-dik napján d. e. 8 órakor nyilvános árlejtés tartatik.

Miről vállalkozni kívánók azon figyelmeztetéssel értesítettnek, hogy a törvényszék és közdívasárhelyi kir. járásbíró-ság helyiségei, valamint a kir. ügyészség hivatali és a mellette levő fogház helyiségei részére szükséges tűzifa együttes szállítása iránt külön, a kovásznai, sepsi-szentgyörgyi és nagyajtai járásbíró-ságok hivatali és fogház helyiségei részére szükséges mennyiség iránt járásbíró-ságokként külön-külön is tehető ajánlat.

Továbbá kötelesek vállalkozni kívánók azon esetben, ha a fentebb felsorolt összes igazságügyi hivatali és fogház helyiségek részére szükséges tűzifa, — mennyiség szállítását együttesen elvállalni óhajtják — 81 frt o. é. bántpénzt, — ellenben csak a törvényszék, közdívasárhelyi járásbíró-ság, ügyészség és mellette levő fogház részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 40 frt, — a kovásznai járásbíró-ság és fogház részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 14 frt, — a sepsi-szentgyörgyi járásbíró-ság és fogház részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 20 frt — és a nagyajtai járásbíró-ság és fogház részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 7 forint bántpénzt az árlejtés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírral letenni és hogy írásbeli zárt ajánlatok is kellő bántpánzzal ellátva az irt határidőig elfogadtatnak.

A feltételek a közdívasárhelyi kir. törvényszék elnöki irodájában, valamint ezen hirdetménynek bevezető részében megnevezett kir. járásbíró-ságoknál megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhelyt, 1898. július 4-én.

Soliom Miklós,
kir. törvénzéki elnök.

Sz. 326—1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróóság 1898. évi V. 31 n. számú végzése következtében Dr. Szaecsvay Gyula ügyvéd által képviselt Török Sándor javára Kilyéni NagyKároly és nője ellen 2000 forint — krajczár s jár. erejéig 1898. év június hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 2826 frtra becsült, a felesernátoni erdőn találtató két Grátter fűrésztelep tel-

jes felszereléssel, fűrészelt cserodesskák, tönkök, bivalok és az Ikafalvi erdőn ledöntött 600 drb. cserefából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság V. 81—1898. számú végzése folytán 2000 forint tőkekövetelés, ennek a jkvben felszámított kamatai és eddig összesen 114frt40 kiban bíróiáig már megállapított költségek erejéig Felesernátonban a helyszínen és Ikafalva községhezánál a levágott fákra 1898. Julius 20-án délelőtt Felesernátonban a helyszínen, délután Ikafalva községhezánál 2-3h. tv. 107. és 108. §-ában jelzett

előírás szerint szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni a legtöbbet ígérőnek.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1898. évi június hó 24 ik napján.

Kakucs Ádám,
kir. bir.végrehajtó.

(114 1—1.)

Szám 189—898.

Hirdetmény.

Alattírt község előljárósága által közhírré tétetik, hogy Szőrese községben egy koros sárga kancza folyó évi július hó 22-én nyilvános árverésen eladatik.

Mely a járási szolgabíró ur által 4611 szám alatt körözve is volt f. évi június hó 4-től.

Szőrese, 1898. július hó 11-én.

PATAKI JÁNOS,
k.-bíró.

SZÁSZ GERGELY
II. bíró.

(115 1—1.)

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig.

Dr. Morvay István

25 78—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája

Árverési hirdetmény.

A „Kovásznai fürdő r. társaság” ezennel közhírré teszi, hogy összes fürdőit és ásványvizeit 1899. január 1-től kezdve 10 évre bérbe adja zárt ajánlatok és nyílt árverés útján. Kikiáltási ár: 3450 frt, mely összegnek 10%-a az ajánlathoz csatolandó vagy az árverés megkezdése előtt bánatpénzképen leteendő. Az árverés f. évi aug. 7-én Kovásznán a „Kovásznai fürdő r. t.” irodájában d. e. 9 órakor tartatik meg, a hol az árverési feltételek is megtekinthetők.

Kovásznán, 1898. jul. 5.

2—3 (111)

A kovásznai fürdő r. t.

Dr. Zentai Dávid,
vezérigazgató.

FABRITIUS TESTVÉREK

RÉZ, ÉRCZ ÉS GŐZKAZÁNGYÁR

* **NAGY-SZEBENBEN.** *

Elvállalnak jutányos árak mellett

szeszgyári berendezéseket és javításokat,

továbbá készítenek: teljes készülékeket és egyes készülék-részeket, u. m. tányérok, rektifikátorok, keverő és hűtő készülékeket, gőzölőket, gőzkazánokat vörösréz és vascsöveket stb.

Jég eladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta jeget igen jutányos áron lehet kapni.

87 11—**

Csiszár Pál,
kereskedő.

Hirdetések**lapunk****kiadóhivatalában****felvételnek****SZIVATTYUKAT**

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságo k n a k

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utczai öntözőkocsikat, sárkaparókat

—== készít és ajánl a ==—

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **Walser Ferencz**)

Budapest, VI., Külső váciut 45.

(25 28—40)

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.